

παὶ ἐκελάδουν, καὶ ἀνίπταντο δλίγον ὑψηλὰ διὰ νὰ ὅρμησωσι πάλιν πρὸς τὴν χλόην ὡς βουτηκται, καὶ ἔπειτα ὡς βέλην ἔχανοντο ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τὰ ἀκρότατα τῆς κοιλάδος, ἐνῷ ὄμάδες ὑπολαβόντες εἰς ὕψος μυστιόρατον ἀφίνον τὸ ἀνοιξιάτικον αὐτῶν κελάδημα δλίγῳ μονότονον ἀλλ' ἀπαραμίλλου γλυκύτητος, καὶ ἐπέτων ὀλονὲν αἱ γελιδόνες καὶ ἐκοκκινίζον ὄλονὲν αἱ παπαροῦνται.

Καὶ ἐν Πύργῳ ἐτελέσθη μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ Κουμουνδούρου, εἰς δὲ παρευρέθασαν πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ τοῦ τόπου ἀρχαὶ, καὶ πᾶσαι τάξις ἀνθρώπων ἀνευ διακρίσεως κομμάτων. Ἐπίστις καὶ τὸ γυναικεῖον φύλον ἀθρόον ὑπέρ ποτε συνέρρεσε. Λόγον δὲ ἀπήγγειλεν ὁ δικηγόρος κ. Χαράλαμπος Παπαδόπουλος, ὡραῖον δὲ ἐλεγεῖον ὁ διακεκριμένος νέος κ. Ι. Π. Κόκκαλης, συναρμολογήσας μετὰ πολλοῦ αἰσθήματος ὥραίας ἰδέας καὶ πολλὰς ἀληθείας.

·Αφίκετο ἐκ Ζακύνθου ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὰς διδακτορικὰς ἔξετάσεις ὁ κ. Ιωάννης Λεονταράκης, ἐκ τῶν καλλιτέρων Ζακυνθινῶν νέων καὶ ἐκ τῆς μυροβόλου νήσου ἀνταποκριτής τοῦ Μη Χάρεσαι.

ΕΞ ΙΤΑΛΙΑΣ

(ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Βάρον, 20 Μαρτίου

Καὶ ὅμως ὁ ιταλικός τύπος δὲν διστάζει ἀπό τινος νὰ

ἐπιδιώκῃ ἀξιώσεις ἐπὶ διακεκριμένην τινα θέσιν μεταξὺ τοῦ μεγάλου εὐρωπαϊκοῦ τύπου· ἀξιώσεις ὅμως ὑφ' ἦς ἐγωιστικὴ μᾶλλον ἐλαφρότης λανθάνει ἢ σοβαρότης κρίσεων. Ή ιδέα αὕτη μόνη μετριάζει τὸ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἔξεγειρόμενον κατά τοῦ ιταλικοῦ τύπου συναίσθημά μου· ἀνίκανον, ἀπόρον, σκαιὸν τὸν χαρακτηρίζω, ἀλλ' οὐχὶ ἐπιβούλως ἀμέριμνον.

"Οταν διάσημος τις κλέπτης ἀποθνήσκῃ ἐν οἰαδήποτε τῆς γῆς γωνίᾳ, ὅταν ἀγνώστου τινὸς δημοκρατίας ἐν Ἀμερικῇ ὁ ἐφήμερος καὶ ἀνώνυμος πρόσδρος αφίνει τὴν ζωὴν, ὁ ιταλικὸς τύπος κατορθόντες νὰ γνωστοποιήσῃ τοῖς εὐδαιροσιν αὐτοῦ ἀναγνώσταις καὶ τὰ αὐτοσχέδια τοῦ θανόντος χαρακτηριστικὰ καὶ τοῦ βίου του ὅλου τὴν ιστορίαν καὶ τὰ ἀθλα καὶ τὰ θαύματα· ή φιλόσοφος λακωνικό της τοῦ τηλεγράφου μὲ πέντε μόνον λέξεις ἀνήγγειλε τὴν Ιταλία τὸν θάνατον τοῦ Κουμουνδούρου καὶ οὐδὲν πλέον.

"Αλλως τε, κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἡ Ιταλία δὲν ἔχει καιρὸν νέασχολῆται μὲ τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος τὸν μέγαν πόνον· ἡ Ιταλία ηὔθυμει, ἔωρταζεν, ἐνθουσία· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ μὴ ἐπικροτήσῃ εἰς τὴν χαράν της, τὸν ἐνθουσιασμὸν της· ἔωρτασε τὰ γενέθλια τοῦ ἴπποτικοῦ βασιλέως της, τὴν 14 τρέχοντος ἔωρτασε πὴν καθέλκυσιν—λαμπρῶς ἐπιτυχοῦσαν —τῆς Ναυπάκτου της, τοῦ τετάρτου γιγαντώδους θωρηκτοῦ της, διὰ τὰ ὄποια ὁ ναυτικὸς κόσμος τὴν ζηλεύει· ἡ Ναυπάκτος εἶνε μεγαλειτέρα τοῦ Δονιού. Τώρα ἐτοιμάζεται νὰ ἔορτάσῃ ἐν Ρώμῃ τοὺς γάμους τοῦ ἀδελφοῦ τῆς βασιλίσσης, πρίγκηπος Θωμᾶ, μετὰ βαυαρῆς ἡγεμονίδος· ἐτοιμάζεται νὰ ἔορτάσῃ οἰκονομικὴν ἔορτὴν, τὴν ἀπαλλαγὴν της ἀπὸ τῆς καταναγκαστικῆς κυκλοφορίας τῶν τραπεζογραμματίων. Ἐν τούτοις τὰ ἱσοδα τοῦ κράτους αὐξάνουσιν ὅσημέραι, τὸ ἐμπόριόν της εὐδαιμονεῖ, ἡ βιομηχανία ἀναπτύσσεται, παρασκευάζει ἐκθέσεις, ἐν Τουρίνῳ ἐθνικήν,

16 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

16

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ίδ. σ.ρ.θ. 438.)

— Ἄναδοχε, εἶπεν ὁ Ιάκωβος Γρανδὲν, ή πείνα εἶναι ποῦ ἀναγκάζει τὸν λύκον νὰ ἔβγῃ ἀπ' τὸ δάσος· ἂν λοιπὸν ὁ ἀγριάνθρωπος δὲν ἐπανέλθῃ, τοῦτο θὰ πῆ ὅτι εἶναι φρόνιμος καὶ προσλεπτικός, φροιτίσας νὰ κάμῃ τὰς προμηθείας του διὰ τὸν χειμῶνα.

— "Εχει δίκαιον, εἶπεν ὁ δῆμαρχος.

·Η Αἰκατερίνη οὗψε θιλίερῶς τὴν κεφαλήν.

— Κακὸ χειμῶνα θὰ περάσῃ φέτος, ἐσκέφθη.

Τοῦτο ἦτο προσαίσθησις.

— Τώρα νὰ ἴδωμεν ἄλλο πρᾶγμα, ἐπανέλαβεν ὁ Ιάκωβος Βαιγιάν, πρέπει νὰ δώσω μίαν ἔξηγησιν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ δήμου.

— Τι θὰ τοὺς εἰπῆς, Ιάκωβε;

— Εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν τὸ ψεῦδος εἶναι συγχωρη-

μένον· λοιπὸν θὰ τοὺς εἴπω ὅτι ὁ ἀγριάνθρωπος ὀφελτήηκε μιὰ στιγμὴ ποῦ τὸν ἄφησε μόνον, ὀφρυοσεν ἐκτὸς τῆς οἰκίας, ἐπήδητεν ἐπάγω ἀπὸ τὸν φράκτην τοῦ κάποιου καὶ ἔφυγε διευθυνόμενος πρὸς τὸ δάσος. Εἰς τὸ χωρίον διηγοῦντο πολλὰ πράγματα παράλογα, τὰ ὄποια κατατρομάζουν τὸν κόσμον. Ἐκεῖνο λοιπόν, τὸ ὄποιον ἔγῳ ἡθέλησα ἵτο νὰ καταστείλω τὴν τυραχήν, νὰ δικλύσω τοὺς φόβους, νὰ τοὺς ξετρομάξω καὶ τὸ κατώρθωσα. Εἰδα τὸν ἀγριάνθρωπον, ἡξεύρουν ὅτι εἶναι δειλός, ἀδιλαβής, ἀνίκανος νὰ κακοποιήσῃ ἔστω καὶ παιδί, καὶ τώρα δῆλοι εἶναι ἡσυχοι. Μή σὲ μέλει ποῦ ἔγῳ καλὰ τοὺς γνωρίζω· αὔριο θὰ μάθουνε, ὅτι ὁ ἀγριάνθρωπος ἔφυγεν εἰς τὰ βουνά, θὰ χειροκροτήσουν καὶ κανεῖς δὲν θὰ εὑρέθῃ νὰ ἔκδηλωσῃ τὴν δυσαρέσκειά του.

·Ο Ιάκωβος Βαιγιάν δὲν ἡπατήθη, διότι τὴν ἐπαύριον, ποῦ ἔγινε γνωστὸν στὸ Μαρέλ, ὅτι ὁ ἀγριάνθρωπος διαφυγὼν τὴν ἐπιτήρησιν τῆς συζύγου τοῦ δημάρχου ἔφυγε καὶ πιθανῶς μετέβη καὶ αὖθις εἰς τὸ δάσος, ἀπλὴ ἐκπληξίς ἔξεδηλώθη ἐν τῷ δήμῳ καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ψιθυρίσῃ βλάσφημον λόγον ἢ ἀλλως πως νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν δυσαρέσκειά του.

Οὐδεὶς πλέον ἐφοβεῖτο τὸν ἀγριάνθρωπον καὶ ἡ γειτονεία του οὐδεμίαν πλέον ἐνέπνευσε δυσπιστίαν· τούναντίον μάλιστα νῦν οἱ πάντες ἔνδιερέροντο ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἐθλί-

καὶ Ρώμη παγκόσμιον, καὶ ἐργάζεται καὶ προοδεύει καὶ ζῆ.

Εἶνε πολὺ πολὺ ώραία ἡ εἰκὼν αὐτῇ, εἶνε πολὺ λαμπρὸν τὸ χρῶμα τῆς πρὸ τῆς πενθίμου καὶ ἀπελπιστικῆς ὄψεως τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἀφοῦ τὰ τελευταῖά της δάκρυα ἔχουσεν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μεγαλειτέρου της τέκνου, δὲν ἔχει πλέον δάκρυα διὰ τὰς βασάνους ἀς. Εφίσταται ὑπὸ τοῦ μικροδεσπότας της, δὲν ἔχει πλέον δυνάμεις, δὲν ἔχει ζωὴν.

Καὶ ὅμως εἶνε μικρὸν τὸ ἀπελπιζεσθαι. . . ὅχι: δὲν εἶνε ἀπελπισία τὸ αἰθημα αὐτὸ, ὅπερ ταράσσει τὰ στήθη μου, διότι ταράσσει τὰ στήθη τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος· εἶνε ἀνίκησχάτη, εἶνε δυσανασχέτησις, ἀγανάκτησις, λύσσα τοῦ λέοντος, ἀδυνατοῦντος ἐξ ἀπεχθείας καὶ διὰ τὴν εὔστροφον ταχύτητα νὰ τυντρίψῃ τὰ κατατρύχοντα αὐτὸν ἔρπετά.

A. G. H.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Τὸ δημοτικόν μας συμβούλιον ἀν ἔχη καιρὸν ἀς ἀναγνώσῃ τοὺς ἔξτις λόγους ἀπαγγελθέντας ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ ὑπουργοῦ τῆς Γαλλίας Ιουλίου Φερέρου:

«Κυρίως πρέπει ν' ἀποτεινώμεθα εἰς τοὺς ὄφθαλμούς, καὶ ἀν θέλετε νὰ διδάξετε εἰς τὰ παιδιὰ τὴν καθαριότητα, πρέπει νὰ τὴν ἔχουν ἐνώπιόν των ἐν τῷ σχολείῳ. Ἀν θέλετε νὰ τὰ ἐμπνεύσητε ἔρωτα εἰς τὴν μελέτην, δὲν πρέπει τὸ σχολεῖον νὰ εἶναι μαῦρος καπνισμένος σταύλος, ἀλλὰ φωτεινὴ καθαρὰ αἴθουσα, ἐπὶ δὲ τῶν τοίχων νὰ ὕστι γεγραμμένα ἡ σοφὰ ἀποφθέγματα ἢ εἰκόνες διδακτικαί. Τοιαύτη

εἶναι ἡ ἴδεα τοῦ νεωτέρου σχολείου, σχολείου γελαστοῦ, σχολείου ἀγαπητοῦ . . . . .»

«Η κηδεία τοῦ Γαμβέττα ἐστοίχισεν εἰς τὸ Γαλλικὸν δημόσιον 20,000 φ. Ὅτε ἐψηφίσθη ἡ πιστωσίς ἐν τῇ Βουλῇ, εὑρέθησαν 60 καταψηφίσαντες.

Δι' ἐκείνας ἐκ τῶν ώραίων μας αἱ ὄποιαι ιάμνουν τὴν παρισιάρα, ἵδον τί γράφει ὁ φίλος τοῦ ἀρχιρράπτου μας Λαμπτίκη κ. Ἀρσέν Οὐσσάι :

«Τέσσαρες γυναῖκες μπαίνουν σὲ ἄμαξα: 1/ία Παρισινή, μία Ἀγγλίς, μία Ισπανίς, καὶ μία Ἐπαρχιώτισσα. Η Ἀγγλίς δὲν θὰ δείξῃ διόλου τὴν γάμπα της ὅτι γιατὶ δὲν εἶναι εῦμορφη ἀλλ' ἀπὸ τέτοια πράγματα δὲ, καταλαβαίνειν. Η Ισπανίς θὰ τὴν δείξῃ σχεδὸν ὅλην· ἡ επαρχιώτισσα θὰ τὴν κακοδείξῃ· μόνη ἡ Παρισινή θὰ τὴν δείξῃ καθὼς πρέπει. Καὶ τί πόδι! Νομίζεις ὅτι σοῦ κάνει τὸ μάτι, δτὶ προκαλεῖ! Τὸ πόδι της εἶναι ὀλόκληρος κόσμος, εἶναι ποίημα, εἶναι ἔρωτηματικόν. Τὸ μποτίνι τὸ σφίγγει μετ' ἔρωτος, διαγράφον ἡδυπαθεῖς γραμμάς, στρογγύλας— κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡσσον».

Θέλετε ὀλίγα καὶ γιὰ τὸ χέρι τῆς Παρισινῆς;

«Τὸ χέρι; Τὶ ἀριστοργηματάκι ἀπὸ μάρμαρο τριανταφυλλένιο! Τὸ πᾶν εἶναι ώραίον, καὶ αἱ φλέβες αἱ διαγράφουσαι τὴν γεωγραφίαν τοῦ ἔρωτος, καὶ αἱ κάτωθεν γραμμαὶ αἱ συγκροτούσαι τὸν χάρτην τῆς τύχης. Οἱ ὄνυχες εἶναι μαργαριτάρια τριανταφυλλένια. Τὸ πᾶν ἔχει φυσιογνωμίαν ὑπὸ τὸ προσωπεῖον, θέλω νὰ εἰπω τὸ γάντι!»

Βοντὸ ἐπὶ τῇ ἀθλίᾳ τύχῃ του. «Οστις δήποτε συνελάμβανε τὴν πρόθεσιν νὰ τῷ στήσῃ παγίδα, ἢ νὰ τὸν κακοποιήσῃ οὕτως ἢ ἀλλως, βεβαίως ἥθελεν ἔξεγείρει τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν καὶ ὁ δασόβιος ἥθελεν εὔρει ἀμέσως πολυαριθμούς ὑπερασπιστάς, πρὸ πάντων μεταξὺ τοῦ γυναικείου φύλου.

Ἐπὶ ἔνα ἔτι μῆνα πολὺς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ δασού, ὀλίγον ὅμως κατ' ὀλίγον ἐπαυταν ν' ἀσχολῶνται περὶ αὐτοῦ. «Ἀλλως τε δὲν τὸν ἔβλεπον πλέον, ὡς προηγουμένως, νὰ τρέχῃ διὰ μεσοῦ τῶν θάμνων. Οἱ ἀνθρακεῖς ἔρωτώμενοι ἀπήντων ὅτι ἀπαξ μόνον εἶχον ἰδεῖ αὐτὸν ἀπὸ τῆς μεγάλης κυνηγεσίας. «Ανθρωποι εἰσέδυσαν εἰς τὰ σκοτεινότερα καὶ μᾶλλον ἔρημα τοῦ δάσους, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι οὐδὲν ἀπεκάλυπτε τὴν παρουσίαν τοῦ ἀγριανθρώπου καὶ οὐδαμοῦ ἀνευρίσκοντο ἵχυν τῆς διαβάσεώς του. Εἶχε γίνει ἀφαντος. Κατ' ἀρχὰς ὑπετέθη ὅτι ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ δάσους τοῦ Μαρεῖλ καὶ ὅτι κατέφυγε πορρωτέρω, εἰς ἀλλην χώραν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἦτον ἀληθές. Γενόμενος συνετώτερος καὶ μᾶλλον δειλὸς, ὁ δασόβιος ἐκρύπτετο λαμβάνων μυρίας προφυλάξεις ἵνα καταστῇ ἀδράτος· ἀλλως τε δὲν εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ἐκ τῶν συχναζομένων ὑπὸ ἀνθρώπων μερῶν τοῦ δάσους. Ἐπὶ τῶν προπόδων τοῦ φαιοῦ γηλόφου καὶ ὑπὸ τοὺς βράχους εἶχεν ἀνακαλύψει φυσικὸν σπήλαιον ἀρκούντως εὐρύ, δπερ καὶ κατέστησε τὴν κατοικίαν του. Οὐδέποτε ἡλιακὴ ἀκτὶς εἰσέδυσεν ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ, ἀλλ' ὀλιγὸν φῶς ἐπεχέετο

ἄγωθεν καὶ κατέπιπτεν ἐντὸς αὐτοῦ ἐκ τοῦ θόλου διὰ στενῆς τινος σχισμάδος. Σκοτεινὴ καὶ λοξὴ δ' οδος, ἥν ὁ ὄλοβος διηγένεται, ἥγειν εἰς τὰ ἐνδόν τοῦ σπηλαίου. Εκεῖ εὑρίσκετο ὡς ἐν φρουρίῳ, ἔχοντι ὡς ὀχυρώματα πυκνούς καὶ υψηλούς θάμνους, ὡφ' οὓς ὑπῆρχεν ἀτραπές, εἰς ἣν ὁ τολμηρότερος τῶν ἀνθρώπων θὰ ἐφοβεῖτο νὰ ἐκτεθῇ.

Οὗτο τὸ καταφύλιόν του ἦτο κεκρυμμένον ἀπὸ παντὸς ὄφθαλμοῦ καὶ δισυπέρβλητον πρόσκομμα, ἥτοι οἱ ἀκανθώδεις θάμνοι καὶ βάτοι, ὑπερήσπιτοι αἰτόν κατὰ πάσης προσθολῆς ἀνθρώπου ἢ ἀγρίων θηρίων. Εκεῖ που πλησίον, ὑπὸ βράχον ἀνοικτὸν ὡς βάραυνον, ἀνέβλυζε πηγὴ, χύνουσα τὰ ὕδατα αὐτῆς εἰς ρυάκιον, οὐ δὲ φίθυρος ἐτάρασσε μόνον τὴν μέρους τούτου τοῦ δάσους. Ἐν τῇ πηγῇ ταύτῃ, ἥς τὸ ὕδωρ ἦτο πάντοτε δροσερὸν καὶ διαυγής, δὲ ἀγριάνθρωπος κατέστελλε τὴν δίψαν του. Ολίγον κατωτέρω τὸ ὕδωρ εἶχεν ἀνορύζει λάκων βάθους ἐνδέ μέτρου ἐν δὲ ἐλούστο, διότι ἐκέπτητο τοῦ ἐνστικτοῦ τῆς καθαριότητος.

Αφ' ὅτου συνελήφθη ὑπὸ τῶν κυνηγῶν, ἐκ φόβου ἀναμφιβολίως μὴ καὶ αὖθις ἐμπέσῃ εἰς χεῖς ἀς των, μόνον ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκη ἔξηρχετο τῆς κατοικίας του καὶ ὅσον ἐνστιν διλιγότερον ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τὰ πέριξ τοῦ φαιοῦ γηλόφου, σπανίως ἐκτιθέμενος εἰς μακρὰν ἀπόστασιν καὶ τοῦτο ὅτε ἦτο ἡναγκασμένος νὰ εῖη ἡ δτι ἔζητει. Εάν δὲν ἐφοβεῖτο τὸν ἀνθρώπον καὶ δὲν ἐφρόντιζε ν' ἀποφύγῃ τὴν